

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-04-14

Diarienummer 2023-4209

Handläggare

Jonas Johansson

Telefon: 031-368 37 78

E-post: jonas.johansson@miljo.goteborg.se

Yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet över förslag till författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark, KN2023/02314

Förslag till beslut

Miljö- och klimatnämnden skickar över yttrande över förslag till författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark, i enlighet med tjänsteutlåtandets bilaga 1, till Klimat- och näringslivsdepartementet.

Sammanfattning

Det remitterade förslaget innefattar ändringar i *miljötillsynsförordningen (2011:13)* och *förordningen (1998:944) om förbud m.m.* för att det svenska förbudet mot användning av blyhagel inte ska överlappa med EU-förbudet, samtidigt som de delar av det svenska förbudet som går längre än EU-förbudet behålls.

Ändringarna innebär bland annat ett kommunalt ansvar att kontrollera samtliga förbud mot användning av blyhagel. Miljöförvaltningen är positiv till ett kommunalt ansvar över de delar av förbudet som rör användning av blyhagel vid skytte som inte är jakt, vilket kan kontrolleras genom etablerad tillsyn av skjutbanor. Miljöförvaltningen är dock tveksam till ett kommunalt ansvar för de delar av förbudet som omfattar användning av blyhagel vid jakt. För att kunna bedriva sådan tillsyn kommer omfattande utbildning av inspektörer och framtagande av tillsynsverktyg att krävas, vilket innebära ett behov av ökade resurser och därmed ökade kostnader. Miljöförvaltningen ställer sig frågande till om nyttan med förbudet överväger de kostnader som kommer att åläggas kommunerna. Kontroll av förbudet bör i stället kunna bedrivas mer effektivt av andra instanser.

I övrigt har inte miljöförvaltningen eller remitterade förvaltningar inom kommunen några synpunkter på föreslagna författningsändringar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Författningsändringarna i föreslagen form kommer att innebära ökade kostnader för staden genom behov av mer resurser för att kunna kontrollera att delar av förbuden mot användande av blyhagel efterlevs.

Avgifter för handläggningstid för tillsyn kommer att belasta jägare inom kommunen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Författningsändringarna kan leda till en minskad spridning av bly, framför allt i våtmarker, och därmed bidra positivt till ett flertal nationella miljökvalitetsmål, bland annat Giftfri miljö, samt till de lokala miljömålen för Göteborgs Stad, till exempel delmål 3 för naturen: Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bilagor

1. Yttrande till Klimat- och näringslivsdepartementet
2. Remiss av promemoria om författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har gett miljö- och klimatnämnden möjlighet att yttra sig över promemoria om författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark, senast den 16 maj 2023.

Miljöförvaltningen har bedömt förslagen i remissen och tagit fram förslag till yttrande som redovisas i tjänsteutlåtandets bilaga 1.

Beskrivning av ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har skickat ut en promemoria på remiss med förslag till författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark, KN2023/02314.

Bly är giftigt för människor och andra organismer. Bly i miljön kan vara naturlig eller härstamma från mänsklig aktivitet och spridas genom atmosfärisk deposition eller genom produkter som innehåller bly, till exempel ammunition så som blyhagel.

Promemorian handlar om en anpassning av ett svenskt förbud mot användning av blyhagel till ett EU-förbud. Det nuvarande svenska förbudet omfattar användning av blyhagel vid skytte som inte är jakt samt vid jakt i våtmark och över grunda delar av öppet vatten. EU-förbudet omfattar avlossande och medhavande av blyhagel vid skjutning i eller nära våtmark.

Klimat- och näringslivsdepartementets förslag

Enligt förslaget ska *miljötillsynsförordningen (2011:13)* och *förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter* anpassas till EU-kommissionens *förordning (EU) 2021/57* av den 25 januari 2021 om ändring av bilaga XVII till *Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier* (Reach).

Anpassningen innebär att det svenska förbudet mot användning av blyhagel behöver ändras så att det inte överlappar med EU-förbudet enligt Reach-förordningen. Bland annat ska det svenska förbudet mot användning av blyhagel vid jakt i våtmark och över grunda delar av öppet vatten tas bort i 14 b § *förordningen (1998:944) om förbud m.m.*, eftersom ett motsvarande förbud framgår av Reach-förordningen.

EU-rätten medger att det svenska förbudet kan gå längre än EU-förbudet. Det svenska förbudet som omfattar skytte som inte är jakt, utan någon geografisk avgränsning, i 14 b § *förordningen (1998:944) om förbud m.m.*, ska därmed kvarstå enligt förslaget. Förbudet går således längre än blyförbudet i Reach-förordningen eftersom det också gäller utanför våtmarker.

Enligt förslaget tillkommer punkt 8 i 2 kap. 31 § *miljötillsynsförordningen (2011:13)* och det blir därmed kommunernas ansvar att kontrollera att samtliga förbud mot användande av blyhagel följs.

Ytterligare anpassningar till EU-lagstiftningen föreslås genom ändringar i *förordningen (1998:944) om förbud m.m.* gällande hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter.

Förvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen har granskat promemorian med förslag till författningsändringar med anledning av EU-förbud mot användning av blyhagel vid skjutning i och nära våtmark, KN2023/02314.

Miljöförvaltningen är positiv till ett kommunalt ansvar för att kontrollera att förbudet följs vid skytte som inte är jakt. Miljöförvaltningen har ett väletablerat system och resurser för att bedriva tillsyn mot de skjutbanor med kommunalt tillsynsansvar som finns inom kommunen. Miljöförvaltningen anser därmed att kontroll av förbudet mot användande av blyhagel vid skytte som inte är jakt enkelt kan införlivas i den pågående tillsynen och inte skulle kräva några extra resurser.

Miljöförvaltningen är däremot tveksam till ett kommunalt ansvar att kontrollera att förbudet efterlevs vid jaktverksamhet. I promemorian är ett argument för ett kommunalt ansvar vid jakt *”att kommunerna har kunskap om miljön inom den egna kommunen och var det bedrivs jakt”*. Miljöförvaltningen instämmer inte i detta utan konstaterar att vi idag inte har kunskap om var och hur jakt bedrivs inom kommunen. För att kunna kontrollera att förbudet följs vid jakt kommer det därför att krävas omfattande utbildning av inspektörer och framtagande av tillsynsverktyg, till exempel register över verksamheter med regelmässigt bedriven jakt, vilket kommer innebära ett behov av mer resurser och därmed ökade kostnader. Miljöförvaltningen ställer sig därmed frågande till om nyttan med förbudet överväger de kostnader som kommer att åläggas kommunerna och gör bedömningen att kontroll av att förbudet följs vid jakt bör kunna bedrivas mer effektivt av andra instanser.

Remissen har även skickats till exploateringsförvaltningen och stadsmiljöförvaltningen för synpunkter. Endast exploateringsförvaltningen har återkopplat, men har inte haft några synpunkter på remissen.

Anna Ledin

Direktör

Peter Berntsson

Avdelningschef